

Diplomová magisterská práce Hany Hlaváčkové se věnuje celoživotnímu překladatelskému úsilí Olgy Krijtové (1931–2013), přední české nederlandistky, jejíž překlady nizozemsky psaných děl do češtiny vycházely mezi lety 1957 a 2005.

Práce byla původně (na přelomu let 2014 a 2015) v součinnosti s vedoucím práce koncipována jako další závěrečná kvalifikační prací z výzkumné řady věnované souvislostem mezi překladem a ideologií. Sem patří mj. závěrečné práce: Anny Jiráskové o překladech české literatury do finštiny (v řešení), Petry Kultové o překladech české literatury v NDR (v řešení), Magdalény Novákové o překladech české literatury v Argentině (obhájena 14. 9. 2015), Anny Koláčkové o překladech H. Ch. Andersena do češtiny (obhájena 25. 5. 2015) a v neposlední řadě diplomová práce Petry Vavroušové o překladech Haškova Švejka do španělštiny (obhájena 27. 5. 2013), na niž tematicky navazuje její práce disertační (obhájena 5. 10. 2016).

Diplomová práce Bc. Hlaváčkové tak měla být dalším ze střípků mozaiky, jež nám pomáhá hlouběji pochopit a lépe usouvztažnit *fungování překladatelské činnosti v kontextu politické ideologie*, a to mnohdy pod vlivem (auto)cenzury. Tomu napovídá i výzkumná otázka ze zadání (ze dne 1. 2. 2015): „Jaká kritéria byla uplatňována při výběru děl k překladu?“ Tomuto zadání diplomantka nedostala, neboť svou práci po celou dobu od zadání až do odevzdání s vedoucím práce nekonzultovala. Na odevzdané podobě práce se to projevuje několika způsoby:

Předně diplomantka nedostala požadované délce diplomové práce podle čl. 9 odst. 12 Studijního a zkušebního řádu FFUK v platném znění. Již pro tento jeden formální důvod by bylo možné DP nedoporučit k obhajobě.

Překlad kratičkého abstraktu do angličtiny je stížen nedostatky gramatickými i lexikálními a jako cizojazyčná „vizitka“ práce působí značně odbytě.

Práce téměř zcela postrádá teoretickou část. Sporadické poznámky s teoretizujícími ambicemi (týkající se např. překládání mezi malými jazyky či „klasifikace kultur“ apod.) a řídké odkazy na osobnosti teorie překladu (Even-Zohar, Toury, Levý) působí jako úlitby bohům, nevytváří žádný fundament, ani práci nikam teoreticky nezakotvují. Že její autorka absolvovala studium translatologie, není takřka nikde znát, DP vypadá, jako by mohla být obhájena vlastně kdekoli.

Neméně závažná je totožná výtka platná pro metodologii a analýzu dat. Empirická část by neobstála ani jako bakalářská práce na Ústavu translatologie. Translatologická analýza, která má být nedílnou součástí tohoto typu DP, nejde do hloubky, vystačí si s povšechnými konstatováními a omezeným počtem příkladů. Volba empirického materiálu ani reprezentativnost vzorku není nijak zdůvodněna.

Celkově se pramálo dozvídáme o osobě Olgy Krijtové a její motivaci pro překládání z nizozemsky psaných literatur, téměř nic se nedovídáme o jejích obtížích při překládání západní literatury v době komunistického režimu (zkušenosti s cenzurou, autocenzurou, kritéria pro výběr děl apod.) – a pokud takové informace nelze zjistit, není nikde uvedeno ani, že byl učiněn pokus je získat, ani, že takové informace nejsou dostupné a z jakých důvodů.

Ostatní díla přeložená Olgou Krijtovou jsou zmíněna jen taxativně, jejich recepce není ani naznačena, navíc jsou do výsledného čísla započítávány i překlady „žáků“ Olgy Krijtové, což je v oblasti překladu přinejmenším sporný koncept (na rozdíl, kupříkladu, od malířství, srov. „Mistr vyšebrodského oltáře a jeho žáci“).

Vzhledem ke všem výše uvedeným bodům hodnotím práci jako nedodělek, který v této podobě není ve stavu přijatelném k obhájení jakožto závěrečná kvalifikační práce k udělení magisterského titulu Filosofickou fakultou University Karlovy.

V Bruselu dne 17. 1. 2017

PhDr. Jaroslav Špirk, Ph.D.